

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
“САВА ДОБРОПЛОДНИ“ – гр. Шумен

УТВЪРЖДАВАМ:

Д-Р АЛБЕНА ИВАНОВА- НЕДЕЛЧЕВА

ДИРЕКТОР НА СУ „САВА ДОБРОПЛОДНИ“ – ГР. ШУМЕН

ПРОГРАМА

ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО

“БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА“

В СУ “САВА ДОБРОПЛОДНИ“

V–VII КЛАС

УЧЕБНА 2023/2024 ГОДИНА

I. Общо представяне на програмата

Обучението па безопасност на движение по пътищата в тази възраст е неделима част от цялостното възпитание, обучение и социализиране на ученика от пети да седми клас.

Дългосрочната цел на това обучение е създаването у ученика на определен начин на мислене и поведение на пътя, които ще му осигурят защитна система, като участник в движението на база развита сензорика и ще му позволи да вижда, предвижда и анализира дадена пътна ситуация в нейното развитие.

В обучението по безопасност на движение по пътищата в тази възраст ученикът е поставен в нова учебна ситуация. От гледна точка на Закона за движение по пътищата той вече има право да се вози до водача и така да възприема, анализира и оценява пътната среда от позиция на бъдещ водач.

II. Цели на обучението

1. Осъществяване на комуникация на нива родови и видове понятия от пътната среда.
2. Анализиране на причините за възникване на пътен конфликт и прогнозиране на неговото развитие.
3. Сравняване на различни видове пътища, познаване на пътните превозни средства, които се движат по тях и основните групи пътни знаци.
4. Проявяване на отговорност и самоконтрол, като участник в пътното движение.

III. Специфика на възпитанието и обучението

Учениците от V-VII клас се движат много повече от тези, от по-малката възрастова група. Те самостоятелно се придвижват до училище и самостоятелно пътуват в различни превозни средства. И така те могат да станат участници в пътнотранспортни произшествия с тях.

В тази възраст те растат бързо. Пропорциите на тялото им се изменят непрекъснато. От друга страна тяхната жизненост непрекъснато ги подтиква към движение. И тук вече възниква противоречието между изискването за дисциплина в пътното движение и естествената физиологическа потребност от свободно движение.

Усещания и възприятия

Комплексните дразнители от обективната действителност активизират редица анализатори. Това особено личи при възприемане на големина, форма, движение, разстояние, гладкост или грапавина на предметите, т.е. сензорни еталони. Тези сложни възприятия са възможни благодарение на взаимно свързаното действие на редица усещания и анализатори. В тази възраст учениците се учат да възприемат сложни предмети и техните еталонни отношения. Определяне посоката на източник на звук също се постига не само чрез слуховия анализатор, а и с участието на зрителния апарат, като между двата анализатора се изгражда условнорефлекторна връзка.

Едно от първите условия за резултатна учебно-възпитателна работа по безопасност на движение по пътищата в тази възраст е да се проучи нивото и състоянието на сетивните органи на учениците.

Остротата на зрението се повишава до 15 годишна възраст с 60%. Цветоусещането в тази възраст също се увеличава с 60%

Поради важността на анализаторите при обучението по безопасност на движението по пътищата е необходимо да се следи състоянието на рецепторите на учениците на база периодично провеждана диагностика. Например състоянието на цветното зрение (далтонизъм).

Много важно е да се следи нивото на развитие на цветоусещането, бинауралния слух, двигателните реакции, пространственото ориентиране.

В тази възраст продължава развитието на перцептивните умения на база сензорните еталони.

При организиране на наблюдения в практически уроци вниманието на учениците трябва да бъде насочено и поддържано към взаимоотношенията водач-път-автомобил-пешеходци.

Качества на вниманието, които трябва да се възпитават в обучението по безопасност на движението, като елементи на защитния механизъм на ученика:

- Устойчивост на вниманието;
- Обем на вниманието;
- Концентрация на вниманието;
- Разпределеност на вниманието;
- Подвижност на вниманието;
- Разсеяност

В обучението по безопасност на движение по пътищата важно място заемат и понятията свързани с елементите на пътна среда, пътна сигнализация и др.

Условията за успешно формиране на тези понятия изискват:

- Подходяща учебна среда, осигуряваща възможност за наблюдение на изучаваните явления или обекти.
- Де се „извикват“ в съзнанието на ученика старите представи и понятия, като основа за изграждане на новите.
- Последователност при преподаване на новите знания.
- Осигуряване на условия за сравняване.
- Осигурена връзка между теорията и практиката в учебния процес.

IV. Област на компетентност, тематично направление, тема, брой учебни часове, дата на провеждане.

Област на компетентност клас	Тематично направление	Тема	Брой учебни часове	Дата
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
<u>Пети клас :</u>				
1. Пътна среда	1. Пътна мрежа	1.1. Скоростен път. Автомобилен път	1 ч.	09.10.2023 г.
2. Пътни превозни средства.	2. Видове ППС	2.1. Моторни превозни средства*	1 ч.	13.11.2023 г.
3. Пътна сигнализация.	3. Сигнализиране на движението с пътни знаци	3.1. Предупредителни пътни знаци за опасност, пътни знаци относно предимство и пътни знаци за въвеждане на забрана и отменяне на въведената забрана	1 ч.	11.12.2023 г.
4. Поведение на пътя	4. Конфликти на пътя	4.1. Конфликти на пътя*	1 ч.	11.03.2024 г.
5. Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя	5. Прогнозиране на пътнотранспортна обстановка	5.1. Виждам-предвиждам*	1 ч.	15.04.2024 г.
<u>Шести клас :</u>				
1. Пътна среда	1. Пътищата в Р. България	1.1. Видове пътища. Пътна мрежа	1 ч.	09.10.2023 г.

	2. Сигнализиране на движението с пътни знаци	2.1. Пътни знаци със задължителни предписания, със специални предписания и даващи допълнителна информация	1 ч.	13.11.2023 г.
2. Правила и култура на поведение на пътя	3. Специални моторни превозни средства	3.1. Моторни превозни средства със специален режим на движение*	1 ч.	11.12.2023 г.
3. Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя	4. Конфликти на пътя. 5. Зрение и безопасност на движение	4.1. Алкохол 5.1. Сензорни характеристики на зрението*	1 ч. 1 ч.	11.03.2024 г. 15.04.2024 г.
<u>Седми клас :</u>				
1. Пътна среда	1. Ориентиране при пътуване	1.1. Карта на пътищата в България и автомобилна навигация*	1 ч.	09.10.2023 г.
	2. Моторни превозни средства на две колела	2.1. Мотопед	1 ч.	13.11.2023 г.
2. Правила и култура на поведение	3. Пътна сигнализация	3.1. Пътни знаци за оказване на направления, посоки, обекти и др., допълнителни табели*	1 ч.	11.12.2023 г.
	4. Конфликти на пътя	4.1. Скорост. Пътнотранспортни произшествия	1 ч.	11.03. 2024 г.
3. Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя	5. Зрение и безопасност на движение	5.1. Сензорни характеристики на зрението*	1 ч.	15.04.2024 г.

1. Учебното съдържание е разработено по област на компетентност, тематично направление и тема съобразна с възрастта на ученика.
2. Класните ръководители да впишат в годишните си планове точните наименования на темите и датите в посочения учебен срок.
3. Разпределение на часовете за обучение:
V клас за практически умения – 3 учебни часа.*, за теоретични знания – 2 учебни часа (5 учебни часа)
VI клас за практически умения – 2 учебни часа.*, за теоретични знания – 3 учебни часа (5 учебни часа)
VII клас за практически умения – 3 учебни часа.*, за теоретични знания – 2 учебни часа (5 учебни часа)
„Петминутката” по БДП задължително се провежда всеки ден и подпомага учебната дейност по БДП.